

Kosdi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Szakmai programja

Tartalom

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK.....	4
1.1. Szociális szolgáltatás megnevezése.....	4
1.2. A szolgálat címe és elérhetősége	4
1.3. A szolgálat fenntartója	4
1.4. A tevékenység forrásai	4
1.5. A szolgáltatás igénybevételének anyagi feltétele.....	4
2. ELLÁTÁSI TERÜLET ÉS JELLEMZŐI	5
2.1. Kosd földrajzi elhelyezkedése és jellemzői.....	5
2.2. Gazdasági jellemzők.....	5
2.3. Szociális jellemzők, demográfiai adatok.....	5
2.4. Szociális, egészségügyi, oktatási és kulturális intézményi ellátottság.....	7
3. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA.....	7
4. JOGSZABÁLYI HÁTTER	8
5. A SZOLGÁLTATÁS ELLÁTANDÓ FELADATAI.....	8
6. AZ ELLÁTOTTAK KÖRE.....	10
7. AZ ELLÁTOTTAK JELLEMZŐI.....	11
8. A FELADATELLÁTÁS MÓDJA, TARTALMA.....	11
8.1. A családsegítő munkájának legfontosabb fázisai.....	11
8.2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.....	12
8.3. A veszélyeztetettség megszüntetése.....	12
8.4. Közösségi szociális munka.....	13
8.5. Egyéb tevékenységek.....	13
9. ALAPELVEK.....	13
10. A SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA.....	13
11. A CSALÁD ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT MUNKATÁRSAIRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	15
12. A SZOLGÁLAT EGYÜTTMŰKÖDÉSEI MÁS INTÉZMÉNYEKKEL...15	

13. A SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐK JOGAI.....	16
14. A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAI.....	16
15. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA.	16
16. AZ ELLÁTÁS DOKUMENTÁLÁSÁNAK NYOMTATVÁNYAI.....	17
17. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK	17
17.1. Tárgyi feltételek.....	17
17.2. Személyi feltételek.....	17
17.3. A helyettesítés rendje.....	17
18. A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA VÁRHATÓ KÖVETKEZMÉNYEINEK, EREDMÉNYESSÉGÉNEK, AZ ELLÁTÓRENDSZERBEN BETÖLTÖTT SZEREPÉNEK ÉS HATÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE.....	17

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többszörösen módosított 1993. évi III. törvény biztosítja a szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást nyújtó ellátást (személyes gondoskodást) az önkormányzatok és az állam által, illetve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló ugyancsak többször módosított 1997. évi XXXI. tv. a gyermekjóléti szolgáltatást.

1.1. A szociális szolgáltatás megnevezése:

KOSDI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Kosd Község Önkormányzat önálló szervezeti egységként látja el a feladatot.
Fő tevékenységi köre – TEÁOR: 8899

Alaptevékenység szakágazati száma és megnevezése:

88992 M.n.s. egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül

Szakfeladat száma és megnevezése:

889909, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (továbbiakban: szolgálat)

1.2. A szolgálat címe és elérhetősége:

2612 Kosd, Szent István u. 2.

csaladsegito@kosd.hu

1.3. A szolgálat fenntartója:

Kosd Község Önkormányzat

A munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja.

1.4. A tevékenység forrásai:

Normatív állami hozzájárulások és a fenntartó önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott önkormányzati támogatások.

1.5. A szolgáltatás igénybevételének anyagi feltétele:

A hatályos jogszabályok által előírt kötelező feladatok és ellátások ingyenesek.

2. ELLÁTÁSI TERÜLET ÉS JELLEMZŐI

Ellátási terület: Kosd közigazgatási területe.

2.1 Kosd földrajzi elhelyezkedése és jellemzői

Kosd község Pest megyében Váctól 6 km-re fekszik, a Naszály hegy egyik völgyében. A település az őskortól lakott, amit a Násznép barlang leletanyaga is igazol. Eredetileg királyi birtok volt, II. Endre adományozta 1025-ben Boleszláv váci püspöknek. Az őt követő Bereck püspök építtette az első templomot, aminek szentelésén maga a király is jelen volt. A katolikus templomot a XV. században gót, majd Migazzi Kristóf püspök 1766-ban barokk stílusban építtette át. A település jelenleg is ismert okleveles első előfordulásai a 15. század elejére tehetők.

A lakosok palóc eredetűek voltak, majd a német származású lakosokkal telepítették be a falut. Klasszikusan mezőgazdasági tevékenységet folytattak, a XVIII-XIX. században a bortermelés és a málnatermesztés egyik központja lett a környéken.

A község közigazgatási területe 3408 ha. A község szomszédos települései: Vác, Rád, Penc, Keszeg, Ósagárd, Szendehely.

2.2 Gazdasági jellemzők

A község munkaképes lakosainak nagy része Vácon és Budapesten dolgozik. Sokan a bejáráshoz a busz és a vasúti közlekedést veszik igénybe.

2.3 Szociális jellemzők, demográfiai adatok

Állandó lakosság: 2560 fő (1264 férfi, 1296 nő)

0-18 éves korosztály: 519 fő (284 férfi, 235 nő)

18-61 éves korosztály: 1551 fő (790 férfi, 761 nő)

62 év felett: 512 fő (200 férfi, 312 nő)

A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2022-ben:

korcsoport (év)	létszám (fő)
0-2	91
3-5	84
6-14	241
15-18	103
Összesen	519

A 0-18 éves korosztály nemek szerinti megoszlása 2022-ben (fő):

	0-2 évesek	3-5 évesek	6-14 évesek	15-18 évesek

férfi	55	39	138	52
nő	36	45	103	51
összesen	91	84	241	103

2023. 01. 01-i állapot szerint a 0-18 éves korosztály, a község lakosságának 20 %-át teszi ki.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek számának változása a gyermekek életkora szerint 2019-2023 között (fő):

	- 6 éves	7-14 éves	15-18 éves	19-	Összesen
2019. év	14	18	8	3	43
2020. év	11	14	6	1	32
2021. év	14	15	6	-	35
2022. év	9	12	2	1	24
2023. év	5	10	3	-	18

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma:

2023. december 31-i állapot szerint:

	1 gyermekes	2 gyermekes	3 gyermekes	4 v. 5 gyermekes	6 v. több gyermek	Összesen
Családok száma	3	-	1	1	1	6
Ebből egyedülálló szülő	3	-	-	-	1	4

2023.12.31-i állapot szerint településünkön rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 18 gyermek részesült (6 család), melyből 6 fő hátrányos (4 család) - és 8 fő halmozottan hátrányos helyzetű (1 család) volt.

A települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló helyi rendelet alapján, a jogosult részére az önkormányzat pénzbeli, illetve természetbeni települési támogatást nyújt.

2023. évben

- **Települési létfenntartási támogatás** 21 alkalommal került elbírálásra. Ebből 5 fő rendszeres (tárgyévre: 5 000ft/hó) és 7 fő összesen 16 alkalommal eseti támogatásban részesült.
- **Települési lakásfenntartási támogatásban** 2023. évben 2 fő részesült. (1x6.000.-Ft/hó; 1x 10.000.-Ft/hó) Az éves kifizetett összeg, összesen: 186.000.- Ft volt.

- **Tanévkezdési támogatás:** - 2023. évben a tanévkezdési támogatásra beadott kérelmek elbírálásakor az ált. iskolás gyermek 10.000.-, óvodás gyermek szülője 5.000.-Ft-ot vehetett át. (58 fő ált.isk., 11 fő óvodás)
- **Születési támogatásra** 10 gyermek szülője, gyermekenként 50 000.-Ft-ot-mindösszesen 500.000.-Ft-ot- vehetett át a Babanapi ünnepségen.
- **Szépkorú személy támogatására 2 alkalommal került sor.** (szociális rendeletünk alapján a 90. életévét betöltött személy 15.000.-Ft-ban-, a 95. életévét betöltött személy 20.000.- Ft-ban és a 100. életévét betöltött személy 25.000.-Ft-ban részesül.)

2022. évben az alábbi KSH adatok jellemezték a települést.

- Nyilvántartott álláskeresők összesen (fő) 36
- Legfeljebb 8 általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) 30,6
- 25 év alatti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) 13,9
- 45 év feletti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék) 58,3
- Lakásállomány (db) 917
- Lakónépesség, 100 lakásra (fő) 269,4

A származás, az iskolázottság és a családi struktúra szerinti megoszlásról nincs pontos adat.

2.4 Szociális, egészségügyi, oktatási és kulturális intézményi ellátottság

A településen a villany-, gáz-, telefon-, vezetékes és vezeték nélküli internet, kábel tv és vízhálózat kiépítettsége szinte teljes. A szennyvíz és csapadék-elvezető csatornarendszer kiépítése 90 % - os. A hulladékkezelés megoldott.

Az alapszintű lakossági szolgáltatások elérhetőek.

A településen egy bölcsőde (2 csoport, 14 férőhely), egy óvoda (4 csoport, 90 férőhely) és egy általános iskola (8 évfolyamos) található.

Az egészségügyi ellátást egy háziorvos (vegyes körzet), egy fogorvos (vegyes körzet) és egy védőnő biztosítja.

A kötelezően előírt szociális ellátások is biztosítottak. A településen működik szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás.

A kulturális programokat a könyvtár és a közösségi színtér biztosítja.

3 A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

A Gyvt. 39. § (2), (3) és (4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatok ellátása. Legfőképpen a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi

fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzése.

Szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára a kialakuláshoz vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

4 JOGSZABÁLYI HÁTTER

- 1993. évi III. tv. Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról;
- az 1/2000. (I.7) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény szakmai feladatairól és működési feltételeiről,
- 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998 (IV.30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 149/1997 (IX.10) Korm. rendelet a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 235/1997 (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, gyermekjóléti szolgálatok és személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1992. évi LXII. Törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- Kosd Község Önkormányzat képviselő-testületének hatályos helyi rendeletei

5 A SZOLGÁLTATÁS ELLÁTANDÓ FELADATAI

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt és tájékoztatja

a) a szülőt, illetve – ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően – az ítélőképessége birtokában levő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,

b) a válsághelyzetben levő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,

c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint

d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

Gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő és jelző rendszert működtet, amelynek keretében

a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,

b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,

c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,

d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,

e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,

f) az intézkedésekről tájékoztatja a jelzést tevőt,

g) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,

h) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,

i) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,

j) folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A szociális segítőmunka keretében

a) segíti az igénybevevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,

b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybevevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,

c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,

d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve – az előbbiektől mellett – a család problémájában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

- e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
- f) közreműködik a válsághelyzetben levő várandós anya problémáinak rendezésében.

Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- c) a válsághelyzetben levő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

- a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna,
- b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében

- a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
- c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít,
- d) a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről,
- e) amennyiben a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetszbeszélést kezdeményez,
- f) a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén közvetlenül is javaslatot tesz a hatóság intézkedésére.

6 AZ ELLÁTOTTAK KÖRE

- a szolgálatot Kosd település közigazgatási területéről önkéntesen felkereső,

- a jelzőrendszer által küldött,
- együttműködésre kötelezett, és a szolgálat által megkeresett,
- szociális problémák miatt veszélyeztetett és/vagy krízishelyzetben lévő gyermekek, személyek, családok.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

7 AZ ELLÁTOTTAK JELLEMZŐI

A munkanélküliségből eredő anyagi és életvezetési problémák, valamint az ebből fakadó családi konfliktusok a látókörünkbe került családok nagy részénél szinte állandósultak.

A gyermekeken ezzel szoros összefüggésben jelentkeznek az iskolai beilleszkedési nehézségek és magatartási problémák.

Mivel helyi szinten csupán az alapfokú oktatási intézmény működik az általános iskolából elballagó diákok túlnyomó része Vácra, illetve Budapestre utazik tanulmányai folytatásához.

Ez a távolság megnehezíti az iskola és a szülők, valamint az iskola és a gyermekjóléti szolgálat kapcsolattartását.

A szülők sok esetben nem utaznak el a szülői értekezletre, és az iskolai gyermekvédelmi felelős, ill. az osztályfőnök sem tudja felkeresni a gyermeket lakóhelyén.

8 A FELADATELLÁTÁS MÓDJA, TARTALMA

8.1 A családsegítő munkájának legfontosabb fázisai

- A szolgálat előre meghatározott rend szerint ügyfélfogadást tart, melynek keretében a családsegítő fogadja az ügyfeleket. Segítő beszélgetés keretében meghallgatja, forgalmi naplóban dokumentálja, a probléma feltárása után annak megoldásában közreműködik. A család tagjának nyújtott segítséget a család belső viszonyaira tekintettel biztosítja.
- Jelzéseket fogad a szolgálat a jelzőrendszer tagjaitól:
 - az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, házi orvos, házi gyermekorvos munkatársaitól, kórházaktól,
 - személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatóktól, családsegítő központtól,
 - közoktatási intézményektől, különösen nevelési – oktatási intézménytől, nevelési tanácsadótól,
 - rendőrségtől,

- bíróságtól,
 - pártfogó felügyelő szolgálattól,
 - gyámhivaltaltól,
 - az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetektől,
 - a menekülteket befogadó állomásoktól, átmeneti szállóktól,
 - társadalmi szervezetektől, egyházaktól, alapítványoktól,
 - munkaügyi hatóságoktól
 - családtól, akár a gyermektől.
- Problémafeltárást végez. Gyermekkel kapcsolatos jelzés esetén az interjú (amennyiben az előnyt jelent), úgy akár a jelző intézménnyel, védőnővel, osztályfőnökkel együtt történik.
 - Szükség esetén jelez a váci család és gyermekjóléti központ felé.
 - Családlátogatást tart és együttműködési megállapodás köt.
 - Gondozási - nevelési tervet készít, mely célorientált és határidőkkel megjelölt (apró feladatok megoldásaival, különböző szolgáltatások felajánlásával kezdődik).
 - Folyamatosan figyelemmel kíséri az ellátott gyermek, család életét iskolai gyermekvédelmi felelős, védőnő, ill. egyéb szakemberek bevonásával.
 - Esetmegbeszélést, ill. esetkonferenciát hív össze szükség esetén.
 - Gyermekvédelmi intézkedés kezdeményezésére is javaslatot tesz.

8.2 A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetésével lehetővé teszi a gyermekeket, családokat, rászorultakat, időseket általában veszélyeztető okok feltárását, a veszélyeztetettség időben történő felismerését.

Figyelemmel kíséri a településen élő családok életkörülményeit és szociális helyzetét, egyéb szociális ellátások iránti szükségletét. Kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ban meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

Felhívja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott személyeket és szerveket jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére.

8.3 A veszélyeztetettség megszüntetése

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a szolgálat családsegítője a személyes segítő kapcsolat keretében

a) támogatja a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége kedvező irányú fejlődésében,

b) segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, illetve

c) kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

8.4 Közösségi szociális munka

A szociális munka egyik típusa - amely a közösség, mint egész – társas kapcsolatainak és együttes cselekvésének minőségét tekinti kiindulópontjának. A közösség lényege tehát az, hogy az egyén teljes életet éljen, és az összes társadalmi kapcsolata megtalálható legyen itt. E tekintetben szociális szakemberként, mint közösségfejlesztő információt, tanácsot adó szerepben kell megjelenünk, illetve hatékony szervezőként, aki a helyi viszonyokat áttekintve látja annak lehetőségét, hogy miként segítheti a számtalan helyi csoport vagy kezdeményezés önálló tevékenységét úgy, hogy az egy közös cél szolgálatában álljon. Ez csak akkor lehetséges, ha az adott közösség bizalmát élvezzi.

8.5 Egyéb tevékenységek

- Az iskola meghívásra a családsegítő részt vesz értekezleteken, osztályfőnöki órákon, iskolában észlelt probléma megbeszélésén, megoldásában.
- A lakosság által felajánlott ruhákat, bútorokat, könyveket közvetíti a kliensek felé.

9 ALAPELVEK

- A gyermekeknek szükségük van a családjukra!
- Cél az, hogy a család felelősséget vállaljon a gyermekért.
- Feltételezzük, hogy:
 - a legtöbb családtag megpróbál gondoskodni a másiktól a maga lehetőségei és módja szerint;
 - a bajban lévő családtagok szeretnének változtatni helyzetükön, legfeljebb nem tudják, hogyan és miként tegyék azt;
 - az adott pillanatban mindenki a tőle telhető legjobbat teszi,
 - a változás lehetősége és ereje a családban van, kívülről csak segíteni lehet, helyettük tenni nem.

10 A SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

- Kezdeményezheti a kliens, hozzátartozója vagy az észlelő- és jelzőrendszer bármely tagja.

- Magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon vagy írásban. A jelzőrendszer tagjai jelzést krízishelyzet esetén először szóban, majd írásban, egyéb esetekben csak írásban tehetnek.
- A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, kivétel a hatóságok által határozatlan a családgondozás igénybevételére kötelezettek.
- Az arra jogosultak szolgáltatás iránti kérését csak szakmailag és/vagy etikailag megalapozott esetekben, kellő indoklás kíséretében lehet elutasítani.

A szolgáltatótól **önként segítséget kérők esetében**, a kérés megismerése után a családsegítő dönt a segítségnyújtás formájáról. Amennyiben elégséges, szolgáltatások közvetítésével segíti a családot. Ha ez nem elegendő, alapellátás keretében családgondozást végez.

Ha a **jelzőrendszer bármely tagjától jelzés érkezik**, családsegítő megvizsgálja a jelzés tartalmát, felveszi a kapcsolatot az egyénnel, illetve a családdal és tájékoztatást nyújt intézmény szolgáltatásairól.

Szükség esetén, szintén alapellátás formájában kezdi meg a veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló munkát.

Eseti tanácsadás, szolgáltatás: az egyén, a család és a gyermek rendszeres segítségnyújtást nem igényel, veszélyeztetettség nem áll fenn, tájékozódó jelleggel, egy alkalommal megjelentek a szolgálatnál. Teendők: forgalmi naplóba az adatokat felvezetni, tanácsadást, segítséget, egyszeri szolgáltatást nyújtani, pl. kérelem, adatlap kitöltéséhez kért segítséget, tájékoztatást kért egyszerűbb nevelési problémák megoldásához) adni névvel, esetleg anonim tanácsadás megjelöléssel bevezetni.

Egyéni esetkezelés, családgondozás: az egyén, a család, a gyermek helyzete problémás, a súlyos veszélyeztetettség lehetősége fenn áll, folyamatos segítséget, kontrollt, életvezetési tanácsadást igényel, a család együttműködési készsége megfelelő, a gyermek helyzete nem rosszabbodik, önkéntességi alapon is várható a helyzet javulása. Teendők: forgalmi naplóba bevezetni, esetenaplót vezetni, értékelést elkészíteni félévente.

A szolgáltatás megkezdése előtt tett előkészületek leírása

- ellátást igénybe vevő tájékoztatása
- ellátást igénybe vevő nyilvántartásba vétele

A szolgáltató és az igénybeevő közötti kapcsolattartás módja:

- személyes
- telefonos (06706807171)
- e-mailes (csaladsegito@kosd.hu)

11 A SZOLGÁLAT MUNKATÁRSAIRA VONATKOZÓ ELVEK

- Nyitottság elve: a Szolgálat nyitott intézmény, igénybevétele térítésmentes. A Szolgálatot egyének, csoportok, közösségek vagy közvetlenül keresik fel, vagy a területen működő más intézmények javasolhatják a kapcsolatfelvételt, illetve a Szolgálat ajánlja fel segítségét a kliensnek.
- Önkéntesség elve: a Szolgálat a klienseivel elsősorban az önkéntesség alapján alakít ki segítőkész kapcsolatokat. Működése nem hatósági, hanem szolgáltató, segítőkész jellegű. Az együttműködés alapja a klienssel közösen megfogalmazott célok megvalósítása. A Szolgálat munkatársai mindenkor a klienseik érdekeit képviselve tevékenykednek. Súlyos veszélyeztetés esetét kivéve a Szolgálat csak az érintett személy, illetve törvényes képviselője hozzájárulásával jogosult intézkedni.
- Egyenlőség elve: a Szolgálat minden kliens ügyével fajra, nemre, felekezetre, családi állapotra, korra tekintet nélkül köteles érdemben foglalkozni, illetve a hatáskörébe nem tartozó vagy azt meghaladó ügyekben a szükséges felvilágosítást megadni.
- Személyiségi jogok biztosításának elve: az intézmény munkatársainak tudomására jutott adatok és tények nyilvántartására és kezelésére, valamint az általuk adott információkra és az adatok védelmére az 1992. évi LXIII. törvény, az 1992. évi LXVI. törvény, az 1993. évi III. törvény, az 1997. évi XXXI. törvény, valamint az egészségügyi adatkezelésre vonatkozó törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A fenti törvényekben nem szabályozott egyéb kérdésekben tevékenységükre a Szociális Munka Etikai Kódexe az irányadó.

Az intézmény munkatársa a segítséget kérő által közölt adatokat más személyekkel - ideértve az adatközlő hozzátartozóit is -, csak a segítséget kérő beleegyezésével közölhetik. Nem köti a titoktartás, ha az adatok közzétételére jogszabály kötelezi.

12 A SZOLGÁLAT EGYÜTTMŰKÖDÉSEI MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

A szolgálat munkatársa együttműködik

- az oktatási-nevelési intézményekkel, ezek vezetőivel, családvédelmi megbízottaival, az osztályfőnökkel, a tanárokkal, óvónőkkel,
- a területi egészségügyi hálózattal,
- minden olyan egészségügyi intézménnyel, ahol gyermek-vagy felnőtt pszichiátriai szakrendelés folyik,
- az ideggondozó intézetekkel,
- az alkoholgondozókkal,
- a krízisintervenciós, illetve az elme- és idegosztályokkal,
- a nevelési tanácsadókkal,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgálatokkal,
- a nevelőintézetekkel,
- a gyógypedagógiai intézetekkel,
- a fogyatékosok oktató-nevelőintézeteivel,

- a területi szociális gondozás intézményeivel,
- a gyermek- és felnőtt gondozást végző szociális szakintézményekkel,
- a rendőrséggel, ügyészséggel, bírósággal,
- a büntetés - végrehajtási intézetekkel,
- a közigazgatási hivatalokkal,
- a működő egyházakkal és szociális intézményeivel,
- a különböző, - elsősorban szociális célokra szervezett - civil szerveződésekkel, alapítványokkal,
- az országgyűlési és önkormányzati képviselőkkel,
- a már működő családsegítő szolgálatokkal.

Az együttműködés keretében biztosítani kell a szükséges információk átadását, a kölcsönös konzultációkat és tapasztalatcseréket. Az együttműködés során az érdekelt intézmények és az intézmény írásban közlik egymással azokat az adatokat, panaszokat, vizsgálati eredményeket stb., amelyek a közös célok eléréséhez, illetve a közös feladatok legjobb ellátásához szükségesek.

13 A SZOLGÁLTATÁSOKAT IGÉNYBE VEVŐK JOGAI

Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára tekintettel a szociális alapszolgáltatás által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevitelére.

A szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást, igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

Az alapszolgáltatásban nyújtott szolgáltatásokat, az ellátottakat megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására figyelemmel végzi, különösen az élethez, az emberi méltósághoz, a testi épséghez, testi-lelki egészséghez való jogra.

14 A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAI

A szociális szolgáltatást végzők jogait és kötelességeit a munkaköri leírás tartalmazza.

A dolgozók részére biztosítani kell munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést, tiszteletet, emberi méltóságuk megőrzéséhez a feltételeket, személyiségi jogaikat, a munkavégzéshez szükséges megfelelő feltételeket.

Biztosítani szükséges a megfelelő szociális helységet, a higiénikus és esztétikus étkezés feltételeit, testi biztonságukat, lehetőség szerint óvni kell őket a túlzott pszichés terheléstől.

Joguk van demokratikus légkörben való munkavégzéshez, az erkölcsi elismeréshez és lehetőség szerint az anyagi elismerésben való részesítéshez. Joguk van a véleményilvánításra, szakmai előmenetelre, az őket megillető pihenőidőre. Az intézmény érdeke, hogy a dolgozók jó fizikai és lelki állapotban legyenek, mert ez az alapja az ellátottak érdekeit szolgáló magas szintű szakmai munkának.

15 A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A szolgáltatásról a települési honlapon értesülhetnek a lakosok.

16 AZ ELLÁTÁS DOKUMENTÁLÁSÁNAK NYOMTATVÁNYAI

- Adatvédelmi nyilatkozat
- Együttműködési megállapodás
- Esetnapló
- Nyilvántartás a személyes gondoskodást nyújtó ellátást igénybe vevőkről
- Esetjelző adatlap

17 MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK

17.1. Tárgyi feltételek

A szolgáltatás irodája a Kosd, Szent István u. 2. sz. alatt található. Az irodában számítógép, nyomtató, internet és bútorzat található.

17.2. Személyi feltételek

Név	beosztás	végzettség
.....	családsegítő	szociálpedagógus

17.3. A helyettesítés rendje

A családsegítőt akadályoztatása esetén a tanyagondnok helyettesíti.

18 A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA VÁRHATÓ KÖVETKEZMÉNYEINEK, EREDMÉNYESSÉGÉNEK, AZ ELLÁTÓRENDSZERBEN BETÖLTÖTT SZEREPÉNEK ÉS HATÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A szolgálat szolgáltatásai nyújtásával hozzájárul a helyi önkormányzati szociálpolitikai célok megvalósításához, a magas fokú szociális biztonságot és minőséget biztosító, fenntartható, esélyteremtő helyi jóléti rendszer létrehozásához, fejlesztéséhez. A szolgálat szolgáltatásaival hozzájárul a lakosság életminőségének javításához, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének elősegítéséhez, a társadalmi kohézió erősítéséhez. A szolgálat segítséget nyújt a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok, a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek számára. A szolgálat keretében biztosított tájékoztató, információs tevékenység által az igénybe vevők pontos információt kaphatnak a Kosdon elérhető szociális ellátásokról, és azok igénybevételének feltételeiről. A különböző pénzügyi ellátások és szociális szolgáltatások lakókörnyezetben történő igénybevételével részben megelőzhetők a válsághelyzetek. A szolgáltatás biztosításával enyhíthetők a lakhatási problémákkal küzdők, a

díjhátralékosok problémái és megelőzhető a hajléktalanná válásuk. A szolgálat hozzájárul a gyermekes családok anyagi helyzetének helyreállításához, ezáltal a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez. A szolgálat tehát olyan problémaorientált szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatás, amelynek biztosítása csökkenti a szakosított ellátási formák és a gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének esélyét. A szolgálat a jogszabályban meghatározott körű, együttműködésre kötelezett jelzőrendszeri tagokkal és más társintézményekkel együttműködve biztosítja a gondozási, szolgáltatási és szervezési feladatok ellátását. A jelzőrendszer segítségével feltárja az ellátási területén jelentkező, gyermekek veszélyeztetettségét, felnőttek veszélyhelyzetbe, vagy krízisbe kerülését kiváltó lehetséges okokat, és szervező, prevenciós jellegű tevékenységgel igyekszik csökkenteni azokat. A szolgálat a már kialakult veszélyeztettség mértékét gondozási tevékenységgel csökkenti, megnyerve a gyermekek szüleinek, törvényes képviselőinek, illetve a felnőtt korosztály együttműködését, bevonva őket a szükséges feladatok végrehajtásába, megerősítve őket saját sorsuk alakítására vonatkozó kompetenciaérzetükben. A gyermekek gondozására, nevelésére irányuló készségek kiemelt fejlesztése egyénre szabott módon, a gyermek személyiségének, és a családi környezet sajátosságainak figyelembe vételével történik. A szolgálat feladata a családokkal kapcsolatban álló intézményrendszer működésének koordinálása, a kommunikáció, információáramlás csatornáinak feltárása és megerősítése, a családok köré rendeződött intézményi hálózat kiépítése, és szükség szerinti képzése. A szolgálat általános és speciális feladatok ellátásával feltárja a különböző korosztályoknál jelentkező problémákat, megkeresi azokra az adekvát válaszokat, az ellátási terület lehetőségeinek, és szolgáltatási hátterének figyelembe vételével. A szakmai programban részletezett szolgáltatások a település minden korosztályára kihatnak, igényes szakmai színvonalon történő ellátásuk csökkenti a nélkülözést, a konfliktusokat, növeli a lakosság megelégedését, szociális biztonságérzetét és jólétét. A szakmán belüli és a szakmaközi együttműködések rendszere hordozni képes a leszakadó rétegeket és gyors válaszokat adhat a felmerülő problémákra. A szakmai program betartása magas színvonalú szakmai munkához vezet, a meghatározott keretek növelik a munkavégzés biztonságát és eredményességét.

Jelen szakmai programot Kosd Község Önkormányzat Képviselő-testülete .../2024. (I.17.) számú határozatával fogadta el.

A szakmai program 2024. április 1-től lép hatályba.

Kosd, 2024.01.17.

Kurdi Ferenc
polgármester